

GRAAD 10

LEWENSORIËTERING

TAAK 3: PROJEK

TOTAAL: 90

Hierdie projek bestaan uit 14 bladsye.

ONDERWERP:	KWARTAAL 3 LOOPBANE EN LOOPBAANKEUSES ONTWIKKELING VAN DIE SELF IN DIE SAMELEWING
SUB-ONDERWERPE:	Die volgende sub-onderwerpe word in hierdie projek gedek: <ul style="list-style-type: none"> • Lewensrolle en verantwoordelikhede. • Oorgang van adolessensie na volwassenheid • Diversiteit in werke. • Navorsing oor beroepe • Geleenthede binne verskillende beroepsvelde.
DOEL:	Die projek poog om leerders te bemagtig met die nodige navorsingsvaardighede, kennis en waardes wat hulle kan gebruik om <u>saam te werk in spanne/eweknieë/</u> groepe wanneer uitdagings <u>ondersoek word</u> wat graad 10-leerders dikwels in die gesig staar wanneer hulle van puberteit na volwassenheid oorgaan en om die omvang te bepaal hoe die oorgang hul vermoë kan beïnvloed om ingeligte besluite oor geskikte beroepsrigtings vir hul gekose beroepe te neem, wat hulle gevolglik kan help om die nodige 4de ^{Industriële} en 21ste ^{eeuse} vaardighede te ontwikkel. In wese sal hierdie projek leerders leer hoe om <u>metakognitiewe</u> (reflektiewe), <u>kommunikasie-</u> , <u> kreatiewe</u> en <u>kritiese</u> denkvaardighede te gebruik om by verandering aan te pas, terwyl hulle ingeligte en nuttige besluite oor beroepskeuses neem om werkloosheid óf te bekamp óf te hanteer.
TYDSDUUR:	4- 6 weke
DATUM VAN UITREIKING	
DATUM VAN INHANDIGING	
VORM VAN ASSESSERING:	Projek

A. INSTRUKSIES OOR TEGNIESE ASPEKTE EN PUNTETOEKENNING.

1. Sluit op die voorblad die skool se naam, besonderhede van groeplede, die graad en die vak in.
2. Maak gebruik van 'n inhoudsopgawe waarin jy al die afdelings van jou projek sal aandui, insluitend verwante sub-onderwerpe en onderwerpe.
3. Erken alle bronne wat in jou bibliografie gebruik word. Oorweeg die aangehegte voorbeeld van 'n bibliografie.
4. Bied jou antwoorde in 'n opstelvorm aan deur die subopskrifte aan te dui in ooreenstemming met die nommerstelsel wat in die aktiwiteit gebruik word.
5. Vir die diepte en omvang van die vereiste antwoorde, oorweeg die punte wat aan elke vraag toegeken is.
6. Lees die instruksies van elke vraag aandagtig deur.
7. Jou projek moet gebind of vasgekram wees.
8. Hou by die inhandigingsdatum.
9. Vul die verklaringsvorm in en heg dit aan jou projek.
10. Die projek bestaan uit groepwerk, dit wil sê **Aktiwiteite 4, Aktiwiteit 5.1, Aktiwiteit 5.2 en Aktiwiteit 5.3, en individuele Aktiwiteite 1, Aktiwiteit 2, Aktiwiteit 3 en Aktiwiteit 6.**

VERKLARING DEUR LEERDER

SKOOL SE NAAM: _____

NAAM VAN LEERDER: _____
(VAN en VOORNAAM)

OPVOEDER SE NAAM: _____
(VAN EN VOORLETTERS)

Ek verklaar hiermee dat alle stukke materiaal wat in hierdie projek gebruik word, my eie oorspronklike werk is. Om oorspronklikheid van die finale produk te verseker, is alle gebruikte hulpbronne prosedureel erken.

Ek stem in dat indien dit deur relevante owerhede bepaal word dat ek die kopieregwet oortree het, ek die punte wat in hierdie assessering behaal is, sal verbeur.

KANDIDAAT SE HANDTEKENING

DATUM

Sover ek weet, is die bogenoemde stelling deur die kandidaat waar en ek aanvaar dat die werk wat aangebied word sy/haar eie werk is.

OPVOEDER SE HANDTEKENING

DATUM

SKOOL STEMPEL

A. PROBLEEMSTELLING

Lees die probleemstelling hieronder deeglik deur en voltooi die aktiwiteite deur die vrae in elke aktiwiteit te beantwoord.

Uitdagings van die oorgang van adolessensie na volwassenheid in die konteks van die verandering van lewensrol en die keuse van werk

Navorsing het bewys dat die meeste Suid-Afrikaanse jongmense in Suid-Afrika (SA) dikwels oorgangsuitdagings in die gesig staar wat verband hou met veranderinge in lewensrolle terwyl hulle van adolessensie na volwassenheid oorgaan. Ongelukkig het daardie verandering 'n potensiaal om die vermoë van jongmense om ingeligte besluite oor hul loopbaankeuses te neem negatief te beïnvloed, veral dié wat 4de industriële revolusie en 21ste eeu vaardighede vereis. Verskeie pogings is deur beide die openbare en privaatsektor aangewend om leerders aan die verskillende beroepsrigtings bloot te stel en dit was bedoel om hulle met die nodige kennis en vaardighede te bemagtig om beroepe versigtig te kies in ooreenstemming met hul potensiaal, waardes en houdings. Te midde van die verskillende pogings wat aangewend is om hulle te help, sukkel die meeste jongmense steeds met die onvermoë om ingeligte loopbaanbesluite te neem. Daar is baie redes wat aan hierdie onvermoë toegeskryf kan word.

Aangepas vanaf <https://www.researchgate.net>, Toegang op 10^{Mei} 2024 verkry.

INSTRUKSIES

- Leerders sal die instruksies volg wat in elke aktiwiteit verskaf word.
- 4 of meer bronne, dit wil sê artikels, dokumente, handboeke, koerantberigte ens. kan gebruik word.
- Alle antwoorde moet in volsinne, en in opstelvorm aangebied word.
- Volg die puntetoekenning in elke aktiwiteit vir suksesvolle aanbieding van jou antwoorde.
- By die beantwoording van die vrae in hierdie projek, behoort leerders altyd saam te werk, te kommunikeer en kritiese en kreatiewe denkvaardighede toe te pas. Met ander woorde, leerders moet altyd in groepe werk sodat hulle beide die individuele en groepaktiwiteite effektief kan voltooi.

AKTIWITEIT 1: **Individuele aktiwiteit**

Om jou inleiding te voltooi, beantwoord die volgende vrae.

- Definieer die term *loopbaanveld* (1x2) (2)
 - Wat word bedoel met die konsep *oorgang* van adolessensie na die volwassenheid stadium. (1x2) (2)
 - Noem VIER redes waarom dit belangrik is om beroepsrigtings te oorweeg wanneer jy ingeligte beroepsbesluite wil neem. (4x1) (4)
 - Watter sektor van die ekonomie is die mees prominentste/algemeenste in jou gemeenskap? (1x1) (1)
 - Bespreek TWEE maniere hoe om 'n werk te hê kan bydra tot 'n verbetering van jou emosionele welstand. (2x2) (4)
- Subtotaal** **13**

AKTIWITEIT 2: LITERATUUR OORSIG **Individuele aktiwiteit**

Om hierdie deel van die projek te voltooi, sal leerders in groepe relevante literatuur soos koerantartikels, handboeke, internetartikels, ens. bestudeer om 'n goeie begrip van die inhoud te verkry. Nadat die moontlike antwoorde op die vrae hieronder bespreek is, sal elke leerder die aktiwiteit individueel voltooi.

- Identifiseer enige tipe hoëronderwys instelling wat ideaal kan wees vir jou gekose beroepsveld/loopbaan en verskaf TWEE redes waarom jy dink jou keuse vir jou relevant is. (1+2)(3)
- Noem enige VIER moontlike faktore wat jou poging om suksesvol 'n geskikte loopbaan te volg, kan belemmer. (4x1) (4)
- Noem TWEE moontlike sosiale faktore wat jou poging om suksesvol te wees in jou gekose loopbaan, negatief kan beïnvloed. (2 x1)(2)
- Wat kon jou inspireer om jou gekose beroepsrigting te volg en verduidelik hoe dit jou sou help om 'n ingeligte besluit oor jou gekose loopbaan te neem. (1+2) (3)
- Ontleed die belangrikheid daarvan om diegene te raadpleeg wat reeds in jou gekose loopbaan is, om jou besluit oor jou voorkeurloopbaan te versterk. (2x2) (4)
- Bespreek die belangrikheid van selfevaluering om geskikte beroepsrigtings te identifiseer. (2x2) (4)
- Evalueer hoe die gebruik van loopbaanadviesdienste jou loopbaanbesluite kan beïnvloed. (1x4) (4)

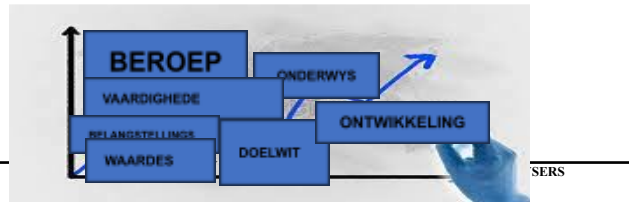
Subtotaal **24**

**AKTIWITEIT3:
(LOOPBAANBESLUITNEMING)
Individuele aktiwiteit**

SELFVERKENNING

- Gebruik die aangehegte *selfwaarnemingsblad (Bylae A)* om selfverkenning te doen van jou potensiaal wat dalk by jou verlangde beroepsveld pas.

SELFWAARNEMINGSBLAD: BYLAE A

BESKRYWER	
Hoe dit by my belangstellings pas (Werkbelange*)	
Hoe dit in lyn is met my werkplek. (Werkwaardes**)	
Eienskappe van die werksomgewing	
Belangrike vaardighede om te hê	
Vereiste onderwys of sertifisering	
Gemiddelde salaris	
Verwante loopbane	
My algehele indrukke (Kan ek myself sien hierdie werk doen?)	

(1x2) (2)
[2]

Gegrand op bogenoemde inligting, dui jou verlangde loopbaan aan:

- Motiveer dan waarom die gekose beroepsrigting vir jou geskik is.

Subtotaal

AKTIWITEIT 4: BEPLANNING VIR DIE LOOPBAANDAG

Groepaktiwiteit

Hierdie aktiwiteit sal van leerders vereis om die 21ste-eeuse vaardighede te gebruik, dit wil sê kommunikasie, samewerking, probleemoplossing en kritiese denkvaardighede. Hierdie vaardighede moet deurlopend toegepas word.

Noudat jy die selfwaarnemingsblad voltooi en gemotiveer het waarom die beroepsrigting vir jou relevant is, beplan vir die aanbieding van 'n beroepsdag deur die instruksies hieronder te volg:

(10x1)(10)

- Maak 'n eenvoudige tekening van 'n plan wat deur alle groeplede gebruik kan word om die uitleg van jul stalletjies grafies op die beroepsdag te projekteer deur die volgende elemente in ag te neem: aanduiding van die spesifieke beroepsveld, verskillende loopbane binne die beroepsveld, werkinstellings, voorbeelde van aktiwiteite, die potensieële voordele, groeï binne die beroepsveld, moontlikhede om loopbane te verander in die loopbaanveld, aanduiding van hoe die loopbane in die beroepsveld verband hou, kleredragkode van die verskillende loopbane in die beroepsveld, vaardighede/waardes /belangstellings wat deur die beroepsveld/loopbane vereis word.

Subtotaal

10

AKTIWITEIT 5

Noudat daardie plan ontwikkel is, moet leerders dit nou implementeer deur die instruksies hieronder te volg.

Hierdie aktiwiteit sal van leerders vereis om die 21ste- eeuse vaardighede te gebruik · dit wil sê kommunikasie, samewerking, probleemoplossing en kritiese denkvaardighede. Hierdie vaardighede moet deurlopend toegepas word. **[20]**

Aktiwiteit 5: Gereed om te implementeer

Groepaktiwiteit Instruksies aan groeplede

- Werk in groepe van 4-5 lede
- Elke lid van die groep moet 'n spesifieke rol vervul

Instruksies: Nou dat die plan ontwikkel is, moet julle in jul groepe dinkskrum of julle die Loopbaandag gaan bekendstel met 'n plakkaat wat digitaal of met die hand ontwerp gaan word (5.1 'n pamflet wat ook digitaal of handgeskrewe gaan wees (5.2) of selfs 'n digitale advertensie (5.3)

Vir die suksesvolle promosie van die Loopbaandag moet lede van die groep as 'n span saamwerk.

5.1 Plakkate

Voorbeeld van 'n plakkaat:

(Digitale plakkaat)

- Die plakkaat moet jou loopbane vertoon sodat dit die aandag van jou klasmaats trek.
- Dit moet opvoedkundige boodskappe oor die spesifieke loopbane dra.
- Daardie besonderhede moet goed verduidelik word
- Die plakkaat moet opvoedkundig wees soos bespreek in Aktiwiteit 5 hierbo, nl.
 - aanduiding van die spesifieke beroepsveld,
 - verskillende loopbane binne die beroepsveld
 - werk instellings,
 - voorbeelde van aktiwiteite,
 - die potensiele voordele,
 - groeimoglikhede binne die beroepsveld,
 - moontlikhede om loopbane te verander in die loopbaanveld wat ingedien is,
 - aanduiding van hoe die loopbane in die beroepsveld verband hou,
 - kleredragkode van die verskillende loopbane in die beroepsveld,
 - vaardighede/waardes/belangstellings wat deur die beroepsveld/loopbane vereis word.
- Versier jou plakkaat deur relevante logo's, prente, demonstrasies, kontaknommer van plekke te gebruik wat sleutelinligting oor jou loopbane sal verskaf.
 - Die ontwerp van jou plakkaat kan gedoen word deur die volgende webwerwe te gebruik:
<https://www.canva.com/create/posters/>
<https://www.postermywall.com/index.php/online-poster-maker>
 - Druk 'n paar plakkate uit om rondom die skool op te sit en stoor as 'n .jpg-lêer om dit op sosiale media te laai.

OF

Handleiding Plakkaat

- Skep handplakkaat wat die aandag van jou mede-klasmaats sal trek om jou loopbane te vertoon.
- **(Handgeskrewe Plakkaat)**
- Ontwerp 'n handgeskrewe plakkaat wat jou beroepe adverteer en wat die aandag van klasmaats kan trek.
- Die plakkaat moet verkieslik op 'n A3-papier/karton ontwerp wees en moet daarop gemik wees om die skoolgemeenskap oor jou spesifieke loopbane op te voed.
- Werk netjies en leesbaar sodat jou kykers jou skryfwerk duidelik kan lees. Jy kan verf/oliepastelle/ merkers/ kleurpotlode, ens. gebruik om jou finale produk helder en kleurvol te maak.
- Die plakkaat moet opvoedkundig wees deur die volgende 10 aspekte te verduidelik :
 - aanduiding van die spesifieke beroepsveld,
 - verskillende loopbane binne die beroepsveld
 - werk instellings,
 - voorbeelde van aktiwiteite,
 - die potensiële voordele,
 - groeimoonlikhede binne die beroepsveld,
 - moontlikhede om loopbane te verander in die loopbaan wat ingedien is,
 - aanduiding van hoe die loopbane in die beroepsveld verband hou,
 - kleredragkode van die verskillende loopbane in die beroepsveld,
 - vaardighede/waardes/belangstellings wat deur die beroepsveld/loopbane vereis word.
- Onthou om ook die besonderhede in te sluit oor waar jy jou loopbaan sal bevorder. Dit kan óf by 'n Instelling vir Hoër Onderrig wees óf 'n maatskappy/besigheid, ens.
- Versier jou plakkaat deur relevante logo's, prente, demonstrasies, kontaknommer van plekke te gebruik wat sleutelinligting oor jou loopbane sal verskaf.
- 'n Duplikaat van dieselfde plakkaat moet ontwikkel word om op die skoolkennisgewingbord te plaas sodat almal dit kan sien.

OF

Let wel: Vertoon een plakkaat rondom jou skool waar die skoolgemeenskap dit kan sien en bewaar die ander plakkaat in die bewyslêer.

5.2 Pamflet:

Voorbeeld van 'n Pamflet:

(Digitale pamflet)

- Skep 'n digitale pamflet om jou loopbaan te adverteer. Onthou die doel van 'n pamflet is om die aandag te trek van individue wat van plan is om jou loopbaan te volg.
Die pamflet moet 'n verduideliking van die volgende aspekte insluit
 - aanduiding van die spesifieke beroepsveld,
 - verskillende loopbane binne die beroepsveld
 - werk instellings,
 - voorbeelde van aktiwiteite,

- die potensiële voordele,
- groeimoontlikhede binne die beroepsveld,
- moontlikhede om loopbane te verander in die loopbaan wat ingedien is,
- aanduiding van hoe die loopbane in die beroepsveld verband hou,
- kledkode van die verskillende loopbane in die beroepsveld,
- vaardighede/waardes/belangstellings wat deur die beroepsveld/loopbane vereis word.

- Onthou om ook die besonderhede in te sluit van waar jy jou loopbaan sal bevorder. Dit kan óf by 'n Instelling vir Hoër Onderrig wees óf 'n maatskappy/besigheid, ens.

Die digitale pamflet kan gratis op Microsoft Word of een van hierdie aanlyn webwerwe gedoen word :
<https://www.lucidpress.com/pages/examples/free-pamflet-maker-online>
<https://spark.adobe.com/make/pamflet-maker/>

Let wel: Laai jou pamflet op jou sosiale media-bladsy. Jy kan ook 'n paar kopieë maak en aan jou skoolgemeenskap uitdeel.

OF

(Handgeskrewe pamflet)

- Ontwerp 'n handgeskrewe pamflet om jou loopbaan te adverteer. Onthou die doel van 'n pamflet is om die aandag te trek van individue wat van plan is om jou loopbaan te volg.
- Die plakkaat moet opvoedkundig wees en die volgende aspekte bevat en verduidelik :
 - aanduiding van die spesifieke beroepsveld,
 - verskillende loopbane binne die beroepsveld
 - werk instellings,
 - voorbeelde van aktiwiteite,
 - die potensiële voordele,
 - groeimoontlikhede binne die beroepsveld,
 - moontlikhede om loopbane te verander in die loopbaan wat ingedien is,
 - aanduiding van hoe die loopbane in die beroepsveld verband hou,
 - kledkode van die verskillende loopbane in die beroepsveld,
 - vaardighede/waardes/belangstellings wat deur die beroepsveld/loopbane vereis word.

- Onthou om ook die besonderhede in te sluit van waar jy jou loopbaan sal bevorder. Dit kan óf by 'n Instelling vir Hoër Onderrig wees óf 'n maatskappy/besigheid, ens.

(Wenk! 'n Pamflet gebruik beide kante van 'n A4-bladsy, so jy sal TWEE bladsye inligting rug-aan-rug hê)

Jy kan ook 'n paar kopieë maak en aan jou skoolgemeenskap uitdeel. Een van jou pamflette moet by die inhandiging van die Projek ingesluit word.

OF

5.3 Advertensie: (Digitale advertensie)

- Skep 'n advertensie wat jou Loopbaandag sal bemark. Die advertensie moet die skoolgemeenskap motiveer om jou stalletjie by die uitstalling te ondersteun. Jou advertensie moet:

- Nie langer as 3-5 minute oorskry nie.
- Die digitale advertensie moet opvoedkundig wees en 'n verduideliking van die volgende aspekte bevat:
 - aanduiding van die spesifieke beroepsveld,
 - verskillende loopbane binne die beroepsveld
 - werk instellings,
 - voorbeelde van aktiwiteite,
 - die potensiële voordele,
 - groeimoontlikhede binne die beroepsveld,
 - moontlikhede om loopbane te verander in die loopbaan wat ingedien is,
 - aanduiding van hoe die loopbane in die beroepsveld verband hou,
 - kleredragkode van die verskillende loopbane in die beroepsveld,
 - vaardighede/waardes/belangstellings wat deur die beroepsveld/loopbane vereis word.

Aktiwiteit 6: Individuele aktiwiteit: Refleksie

- Ontleed hoe die Loopbaandag jou persoonlik geraak het (jy kan die medium kies waarin jy hierdie inligting wil oordra, wat in die vorm van 'n opstel / 'n breinkaart / illustrasies / 'n vloeikaart / boomkaart, ens. kan wees deur die volgende aspekte aan te dui:
 - die mate waarin die proses jou gehelp het om jou beroepskeuses te bevestig of te hersien,
 - hoe dit jou gehelp het om jou begrip van verskillende loopbane te konsolideer,
 - hoe het dit jou in staat gestel om te bepaal hoe belangrik dit is om jou keuse te belyn met jou belangstellings, waardes, persoonlikheid, potensiaal,
 - hoe dit jou die belangrikheid van behoorlike beplanning vir jou loopbaan laat besef het en (4x2) (8)
 - hoe het dit jou gehelp het om die toelatingsvereistes tot verskillende onderwys- en opleidingsinstellings te bepaal.
 - Gebaseer op jou navorsing in hierdie projek, assesseer maniere waarop jy sal verseker dat jy vir die langste tyd relevant bly vir jou loopbaan. (3x2) (6)
 - Stel DRIE maniere voor waarop jy 'n impak in jou gemeenskap kan maak deur jou ervaring in hierdie projek te gebruik. (3x2) (6)
- Subtotaal** **20**

Aktiwiteit 7
Groepaktiwiteit

Bewyse

Werk as 'n groep om die lys verwysings wat in die projek gebruik word, te ontwikkel.

Voorbereiding:

Versamel 'n lys van hulpbronne wat deur die hele groep gebruik word. Sluit internetwebwerwe, videoverwysings ens. in deur die wenke hieronder te volg.

Instruksie:

- Stel EEN bibliografie saam wat bestaan uit hulpbronne/verwysings wat gebruik word in die voltooiing van die projek. Elke individu sal egter gekrediteer word vir die akkurate erkenning van die spesifieke bronne wat gebruik is
- Maak seker dat jy die korrekte verwysingstegnieke gebruik. Sluit die lys name in van mense wat jy vir jou projek ondervra het. Gebruik die verwysing op bladsy 3 om jou te lei of die skakel hieronder om jou te help met die korrekte vorm van verwysing:
<http://www.citethisforme.com/harvard-referencing>

- **Noudat jy klaar is, stel jou Projek saam en handig dit as 'n groep in; elke leerder moet egter 'n projek vir portefeuljedoelindes inhandig. Maak seker jy het die volgende:**

Subtotaal	01
Groottotaal	90

1. Boeke.

Skrywer se van en voorletters, jaar van publikasie, titel (onderstreep), uitgawe, plek van publikasie en uitgewer.

Voorbeeld:

Marais, BVC en Horne, KWW 2011. Die invloed van die media op die openbare mening, Pretoria: Juta

2. Joernale.

Skrywer se van en voorletters, jaar van publikasie van die tydskrif, titel van die artikel, titel van die tydskrif (onderstreep), volume en bladsye.

Voorbeeld:

Wobbe, T. 2001. Hoe om die ongeorganiseerde te organiseer, Menslike Hulpbronbestuur, 12(8), 8-9.

3. Hoofstukke in boeke.

Skrywer se van en voorletters, die titel van die hoofstuk, titel van die boek (onderstreep), redakteur van boek, plek van publikasie, uitgewer, bladsye.

Voorbeeld:

Gericke, HB Die plek wat demokrasie in ons land, in Suid-Afrika, het, die demokratiese ideaal onder redaksie van JJ Matthews. Londen: Benton: 44-45.

4. Koerantartikels.

Skrywer van en voorletters, jaar, titel, koerant (onderstreep), datum en maand, bladsy.

Voorbeeld:

Louw, S.2002. Waterkrisis, wat is volgende? Daaglikse nuus. 29 Januarie: 7

5. Internetverwysing.

Skrywer van en voorletters, jaar, titel (aanlyn) Beskikbaar: (volle webadres) Datum verkry.

Voorbeeld:

Onbekend (2004) Sentient microfilaments: A Storm in a tubule (Aanlyn). Beskikbaar:

<http://somecomputer.printer.edu/pub/harnad/psyc.95.3.26/consciousness/11/bixley>

Toegangdatum: 5 Mei 2011.

6. Persoonlike onderhoud .

Van en voorletters. Jaar. Persoonlike onderhoud. Datum, Plek.

Voorbeeld:

Malan, BD 2011. Persoonlike onderhoud. 5 Mei, Stellenbosch.

ANALISE RAAMWERK

AKTIWITEIT	1	2	3
1	2		
	2		
	4		
	1	4	
2	1		
	4		
	2		
	1	2	
		4	
		4	
			4
3		2	
4	10		
5			20
6		8	6
			6
7	1		
TOTAAL	28	26	36

KOGNITIEWE VLAKKE	WERKLIK	VEREISTE
LAE ORDE	28	27
MIDDEL ORDE	26	36
HOË ORDE	36	27